

Datum:
2024-02-06
Diarienummer:
MN-2024-155

Yttrande

Kommunfullmäktige

Motion av Anton Sauer (C) och Emelie Nyman (C) om en bilfri innerstad STK-2023-1765

Miljönämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Motionen följer stadens ambitioner, och åtgärder för en bilfri innerstad ligger i linje med flera av miljöprogrammets mål. Samtidigt genomför staden redan i dag en rad insatser, till exempel omvandlingen av Friisgatan till gågata eller införandet av cykel- och bussgator vid Södra Förstadsgatan eller Värnhem, som ger de effekter som motionen efterfrågar. Därför förelår miljönämnden kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Yttrande

Syftet med motionen om en bilfri innerstad stämmer väl överens med målsättningar som finns i Malmö stads miljöprogram. Motionen ligger i linje med målet om ett hållbart mobilitetssystem samt målet om minskning av hälsofarlig exponering eftersom åtgärder för en bilfri innerstad skulle dämpa påverkan på miljön genom minskade utsläpp av föroreningar samt påverkan på hälsan genom till exempel minskad exponering för trafikbuller. Vidare kan antas att åtgärderna skulle bidra till miljöprogrammålet att minska utsläpp av växthusgaser. Om ytorna, som idag upptas av bilar, används för att öka andelen grönska och/eller omhändertagande av dag- och skyfallsvatten skulle åtgärderna även bidra till uppfyllandet av målen om ökat utbud av och tillgång till gröna och blå miljöer samt målet om ökat resiliens vid ett förändrat klimat.

En omvandling av innerstaden kräver dock noggrann planering och underlag som möjliggör att väga för- och nackdelar så att nackdelarna kan minimeras. En aspekt som skulle behöva utredas noga vid införandet av åtgärder mot en bilfri innerstad är potentiella undanträngningseffekter av fordon som dessa åtgärder medför. En större andel av biltrafiken kan flyttas till andra gator i närområdet med negativa konsekvenser, till exempel i form av ökad buller- och luftföroreningsbelastning men även ökat behov av parkeringsplatser för boende, besökare och arbetstagare.

Även i en bilfri innerstad finns visst behov för bil- och kollektivtrafik, till exempel för att få tillgång och åtkomst till p-platser och p-hus, bostäder, skolor samt för att räddningstjänst ska komma fram och leveranser fungera. Med tanke på att viss trafik ändå behöver kunna ta sig fram krävs det lika mycket gatuutrymme även om det används av färre fordon. Det skulle därför behöva utredas hur mycket mark som i realiteten kan tas i anspråk för andra funktioner som grönska.

Vidare bör man fundera över om man kan öka de effekterna motionen eftersträvar genom att, istället för att fokusera på innerstaden, identifiera vissa typer av platser där det är särskilt angeläget att införa specifika restriktioner, till exempel att begränsa biltrafiken vid förskolor

och skolor (för att minska till exempel buller eller utsläpp som barn utsätts för), eller specifika gator som istället upplåts för restauranger, handel och umgänge. Slutligen bör det utredas vilka delar av staden som överhuvudtaget skulle lämpa sig för åtgärder som föreslås i motionen. Eventuellt skulle detta arbete kunna göras även i samband med större, pågående stadsomvandlingsprocesser så som i Nyhamnen.

Användandet av planeringsinriktningen 'fotgängarvänlig innerstad' kan vara mer passande än 'bilfri innerstad'. I en fotgängarvänlig stad främjas andra transportsätt än bilen så som gång-, cykel- och kollektivtrafik, istället för att helt utesluta biltrafiken. Dessutom innebär inriktningen mot en fotgängarvänlig stad större flexibilitet och variation i åtgärder.

Motionen ligger, utöver miljöprogrammet, i linje även med en del av stadens policy- och styrdokument, till exempel trafik- och mobilitetsplan eller översiktsplan och det pågår redan en rad åtgärder i syfte att minska biltrafik och främja andra transportsätt, så som omvandling av gator till gågator (Friisgatan, Claesgatan), cykelgator (Lundavägen, Erikslustvägen, Regementsgatan, Södra Förstadsgatan) och bussgator (Sallerupsvägen, Östra Förstadsgatan). Miljönämnden anser därför motionen besvarad.

Ordförande

.....
Sofia Hedén
.....

Nämndsekreterare

.....
Lina Engström
.....